

Till Kompetensfonden

ANSÖKAN OM PROJEKTMEDEL

Projekt: Flexibel fältförlagd biståndsbedömning för hemlösa som söker akut logi

(1 bilaga)

Bakgrund

Socialtjänstförvaltningen fick i mars 2003 i uppdrag av Socialtjänstnämnden att undersöka förutsättningarna för en flexibel fältförlagd biståndsbedömning och återkomma med flera olika alternativa förslag till åtgärder där även en kostnadsberäkning ingick.

Ett projekt med syfte att pröva fältförlagd biståndsbedömning för hemlösa genomfördes på Socialjouren under perioden 2004-04-15—2004-09-15. Projektet omfattade endast ett härbärge; Karisma Care och två projektarbetare arbetade i projektet.

Projektet gav goda resultat när det gällde att länka hemlösa till handläggare på stadsdelsförvaltningarna (sdf) och till Enheten för hemlösa (Efh), vilket också var projektets syfte. Erfarenheterna från projektet redovisas i bilaga. Här följer en sammanfattning av erfarenheterna:

- Mottagandet och uppföljningen av dem som söker akut logi efter kontorstid har förbättrats på det aktuella härbärgets genom biståndsbedömning och länkning till ansvarig handläggare på sdf/Efh.
- Metoden har varit länkning till handläggare, så att handläggaren vet var klienten finns, och samtal med den hemlösa klienten om hans/hennes önskemål och behov.
- Möjligheterna till mobil fältförlagd biståndsbedömning har undersökts. Resultatet är positivt. Modellen som projektet arbetat efter består av tre delar: socialarbetare som samtalar med klienter på härbärgen kvällar och morgnar, biståndsbedömning på plats samt grundlig uppföljning och länkning till sdf/Efh. Det sätts att arbeta kan integreras i Uppsökarenhetens och Socialjourens ordinarie arbete efter att frågor omkring uppdrag och delegation utretts vidare.
- Förvaltningen har fått viss kunskap om varför klienter söker akut logi efter kontorstid. Detta kan dock utforskas mer grundligt och systematiskt.
- Antalet sökande på direktintag har minskat på det aktuella härbärgets utan att en ökning samtidigt skett på andra härbärgen.
- Socialjourens kostnader minskade under projektiden med 256 000 kr jämfört med samma period 2003.

Erfarenheterna från projektet har visat att det finns en hel del ytterligare frågor som behöver lösas och vidareutvecklas. Arbetsmetoderna för att söka upp, motivera och

länka hemlösa som söker akut nattlogi till rätt handläggare på sdf/Efh behöver utvecklas vidare i ett nära samarbete liksom samarbetsformerna mellan berörda aktörer (uppsökare, handläggare på Socialjouren och på sdf/Efh och personal på härbärgena). Förankring och metodutveckling i samarbete med sdf/Efh är av central betydelse för att kunna minimera antalet akutplaceringar/direktintag på härbärgen.

Det finns många andra olösta frågor såsom avgifter, betalningsansvar, bokade platser kontra direktintag för hemlösa, ansvar för ”avslutade” klienter, dubbla boenden och avgifter, olika rutiner på härbärgena, geografiska skillnader etc.

Kommunfullmäktiges beslut om budget för 2005 innebär att SotN har fått i uppdrag att utveckla tak-över-huvudet-garantin (TÖG) med en flexibel fältförlagd biståndsbedömning på alla härbärgen. I budgeten för stadsdelsnämnderna betonas att uppsökande arbete är viktig för att nå de hemlösa. ”Verksamheter behöver över lag hitta nya metoder för att på ett mer effektivt sätt nå bättre resultat i det uppsökande arbetet. Stadsdelsnämnderna föreslås söka medel för metodutvecklingsprojekt inom ramen för kompetensfonden enligt gällande riktlinjer (dnr: 329-3830/2003).”

SotN godkände 2004-11-30 projektrapporten från tidigare TÖG-projekt och att fortsatt verksamhet med flexibel fältförlagd biståndsbedömning sker i projektform tills rätt modell och samarbetsformer hittats. Se bilaga.

Projektidé

Ett utvecklingsprojekt mellan Socialtjänstförvaltningen, fyra stadsdelsförvaltningar och samtliga härbärgen föreslås för att vidareutveckla arbetsmetoderna med flexibel fältförlagd biståndsbedömning samt att utveckla samarbetsformerna. Genom erfarenheterna från det förra projektet, som beskrevs kort inledningsvis, har förvaltningen en bra grund att arbeta vidare på inför det fortsatta projektet som ansökan avser. Eftersom TÖG gäller för alla hemlösa i Stockholm oavsett sdf-tillhörighet är det viktigt att sdf/Efh också involveras i arbetet.

Förslagsvis ska de stadsdelsförvaltningar/förvaltningar som har flest antal direktintag (d.v.s. Efh, Hässelby Vällingby, Farsta, Maria Gamla stan och Liljeholmen) erbjudas att delta i projektet. Berörda sdf är vidtalade och intresserade av att delta i projektet. Under följande tider kommer de berörda stadsdelsförvaltningarna att ha samverkan med de fackliga organisationerna: Liljeholmen sdf 2005-03-17, Maria Gamla stan sdf 2005-02-18 och Farsta sdf 2005-02-17 (uppgift från Hässelby Vällingby och Efh lämnas senare). Samtliga härbärgen ska också delta i projektet, d.v.s. Stadsmissionen, Frälsningsarmén, Karisma Care, Planeringshemmen AB och Hvilan. Arbetet bör fokuseras på de tre förstnämnda härbärgena, eftersom Planeringshemmen AB och Hvilan har tillgänglig personal som arbetar med planering, uppföljning och samarbete med handläggare på sdf/Efh. Efh, som har stor kompetens när det gäller socialt arbete med hemlösa, kommer också att delta i projektet.

Syfte

- utveckla en väl fungerande metod i arbetet med flexibel fältförlagd biståndsbedömning för hemlösa som söker akut logi. Denna metod ska sedan kunna tillämpas av samtliga

sdf/Efh när projektet är avslutat. Metoden ska tas fram i samverkan mellan Socialtjänstförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna och härbärgena.

- utveckla samarbetsformerna mellan Socialtjänstförvaltningen (Socialjouren, Uppsökar-enheten för vuxna och Efh), stadsdelsförvaltningarna och härbärgena.

Projektet

Projektet syftar till att förbättra stödet till gruppen hemlösa som bor på härbärgen. Med hjälp av flexibel fältförlagd biståndsbedömning på samtliga härbärgen ökar möjligheterna att planera mer långsiktigt för de hemlösa. Att bo på härbärke under lång tid främjar sällan den enskildes situation. När de hemlösa effektivare kan länkas till sdf/Efh för att få del av mer långsiktiga stödinsatser förbättras också deras livsvillkor.

Projektet syftar också till att minska antalet akutplaceringar på härbärgen d.v.s. direktintag minskar.

Till skillnad från det förra projektet berör detta projekt samtliga härbärgen. På så sätt kan man nå samtliga hemlösa boende på härbärgena. Erfarenheterna från det förra projektet har visat sig goda, men en hel del återstår att utveckla för att modellen med en flexibel fältförlagd biståndsbedömning på samtliga härbärgen ska kunna inrymmas i det ordinarie arbetet i staden. Sdf/Efh måste också involveras för att klienterna ska få stöd och boende med mer långsiktig inriktning.

Förutom att utveckla metoder, system och samarbetsformer ska ett antal seminarier genomföras. Detta för att sprida kunskap om hemlöshetsfrågor och erfarenheter från projektet till handläggare på samtliga sdf/Efh för att på så sätt underlätta genomförandet av flexibel fältförlagd biståndsbedömning på samtliga härbärgen där syftet är att öka antalet bokade och planerade placeringar.

När projektet är avslutat är förutsättningarna goda för att kunna fortsätta arbeta enligt de utvecklade metoderna och de nya samarbetsformerna. Dessa metoder och samarbetsformer är då prövade och dessutom spridda till de som inte deltagit genom seminarier och projektrapport. Två uppsökare finns redan på plats inom Socialtjänstförvaltningen och kommer med sina nya erfarenheter kring metoder och samarbetsformer att kunna arbeta vidare med större effektivitet. Inom stadsdelsförvaltningarna har erfarenheterna också utvecklats under projekttiden vilket kommer att leda till en ökad resultat gällande de hemlösas situation.

Projektet kommer att utvärderas av en extern utförare, vilket ökar möjligheterna för att det fortsatta arbetet efter projekttiden ska fungera så bra som möjligt.

Projektorganisation

Projektägare föreslås bli Socialtjänstförvaltningens Individorienterade verksamheter. Det behövs en styrgrupp för projektet som består av berörda chefer från Individorienterade verksamheter på Socialtjänstförvaltningen, chefer för individ- och familjeomsorgen från stadsdelsförvaltningarna d.v.s. representation både från sdf som är med i projektet och från sdf som inte deltar i projektet. Styrgruppen ansvarar för de medel som projektet förfogar över. I styrgruppen är projektledaren adjungerad.

Därutöver behövs en arbetsgrupp för projektet som projektledaren leder. I denna grupp ingår också de tre uppsökarna samt representanter från de berörda sdf och Efh. I projektledarens arbete ingår också att ansvara för regelbundna seminarier för samtliga sdf/Efh samt att dokumentera projektet. På så sätt kan erfarenheterna spridas och möjliggöra genomförandet av en flexibel fältförlagd biståndsbedömning på samtliga härbärgen med alla sdf. Efh har två uppsökare (en med inriktning mot kvinnor) som söker upp klienter från Efh på härbärgen, dagverksamheter etc.

En extern utvärderare, exempelvis från FOU-byrån, ansvarar för att utvärdera projektet. Utvärderingen ska bestå av en dokumentation/rapport som ska innehålla beskrivningar av och synpunkter på de utvecklade metoderna och samarbetsformerna. Vidare ska rapporten beskriva hur kostnaderna för TÖG har utvecklats under projekttiden. Det är också viktigt att rapporten innehåller synpunkter från samtliga inblandade i projektet. Dessa kan tas fram genom exempelvis fokusgrupper, enkäter, intervjuer eller med någon annan lämplig metod.

Projekttid

Projekttiden föreslås vara mellan 1 april 2005 och 31 augusti 2006.

Kostnadskalkyl

2005 (1 april- 31 december)

a) Anställda

Projektledare 9 månader	380 000 kr
Uppsökare 9 månader	300 000 kr
Utvärderare 2 månader	83 000 kr
50 % socialsekreterare per förvaltning (5 st) i 9 mån.	750 000 kr
Kostnader för handledning	20 000 kr

b) Ersättning för förvaltningarnas direktintag

125 kr (hälften av kostnaden för plats härbärke)	
x 273 dagar (9 mån) x 10 (genomsnittligt antal direktintag per dygn totalt för de fem berörda förvaltningarna)	427 000 kr

c) Övrigt

Bilhyra inkl bensin m.m. 9 mån (60 000 kr + 10 000 kr)	70 000 kr
Seminarier m.m.	50 000 kr
TOTALT 2005	2 080 000 kr

2006 (1 jan – 31 augusti)
a) Anställda

Projektledare 8 månader	333 000 kr
Uppsökare 8 månader	266 000 kr
Utvärderare 2 månader	83 000 kr
25 % socialsekreterare per sdf och enheten (5 st) i 8 mån	333 000 kr
Handledning	16 000 kr

c) Övrigt

Bilhyra + bensin m.m. (53 000 kr + 10 000 kr)	63 000 kr
Seminarier m.m.	100 000 kr
TOTALT 2006	1 194 000 kr

Kommentar kostadskalkyl

a) En projektledare och en uppsökare behöver anställas under projekttiden. Ytterligare två uppsökare behövs till projektet, men dessa finns redan idag på Uppsökarenheten. Därmed bistår Socialtjänstförvaltningen med halva personalkostnaden. Därutöver behövs en extern utvärderare totalt 4 månader, fördelat på de två projektåren. Förutom dessa kostnader bidrar Socialtjänstförvaltningen med lokaler, kontorsresurser, arbetsinsatser för deltagande i styrgrupp m.m. Även stadsdelsförvaltningarna bidrar med arbetsinsatser hos fler än den/de som mer aktivt deltar i projektet. De utvecklade samarbetsformerna kommer även att beröra stadsdelsförvaltningarnas interna samarbete. I samtal med berörda stadsdelsförvaltningar har det framkommit att behovet av handläggare är större under första projektåret, därav beräknar vi 50 % det första året och 25 % andra projektåret (per sdf/enh).

b) Under första projektåret ansöker förvaltningen om halva kostnaden för de direktintag som berörda sdf/Efh har kostnader för. Detta för att motivera de aktuella förvaltningarna att delta i projektet. De deltagande stadsdelsförvaltningarna kommer att behöva satsa en hel del resurser för att på ett bra sätt delta i projektet. Från och med 2005 ska sdf samt Efh ta ansvar för TÖG, vilket bland annat innebär att de ska debiteras kostnaden för de direktintag respektive förvaltning har för "sina" klienter, som erhåller logi enligt denna garanti. Därutöver är det viktigt att sdf/Efh med hjälp av projektet minskar akutplaceringarna och därmed minskar kostnaderna för härbärgesboende. En härbärgesplats kostar de första 14 dagarna 250 kr/dygn och därefter 550 kr/dygn. Dessa avgifter avspeglar inte den reella kostnaden för en härbärgesplats, eftersom avgifterna är kraftigt subventionerade. Anslagen har lett till en snedvriden efterfrågan på akutplatser, vilket är mycket kostsamt för staden. Avgiftsnivåerna ska därför ses över.

Idag finns det många s.k. långliggare på härbärgena. Med hjälp av flexibel fältförlagd biståndsverksamhet på härbärgena fångar man upp de hemlösa och länkar dem till sdf/Efh. Planeringen för de hemlösa blir därmed långsiktigare, bättre och billigare.

Det andra projektåret föreslår förvaltningen att berörda förvaltningar fullt ut står för sina kostnader för direktintag. Dessutom har sannolikt sdf:s/Efh:s kostnader för direktintag minskat till dess till förmån för mer långsiktiga lösningar och placeringar.

För att sdf/Efh ska ha möjlighet att göra ett aktivt arbete med de klienter som bor på härbärge behövs extra resurser avsättas för projektarbetet i form direkt klientarbete, nätverks-/samverkansmöten och annat arbete inom projektet. Varje förvaltning ska bidra med 50 % (år 2005) och 25% (år 2006) av en heltid för projektarbetet. Medel söks för denna personalinsats.

c) För att effektivt kunna ta sig mellan härbärgena, Socialjouren, Uppsökarenheten för vuxna och stadsdelsförvaltningarna etc. behövs en bil. I det förra projektet var bilen ett nödvändigt redskap i det sociala arbetet. Framförallt är det Karismas härbärge i Margreterlund som är svår att nå utan bil.

Kostnader för seminarier m.m. har också tagits upp. Ett viktigt mål med projektet är att verksamheten med flexibel fältförlagd biståndsbedömning ska fortsätta som ordinarie verksamhet efter projekttidens utgång. För att det ska bli möjligt behövs regelbundna seminarier med återkopplingar och erfarenhetsutbyte med samtliga sdf/Efh. Vidare ska resultatet av projektet dokumenteras och spridas bland samtliga förvaltningar. Det är ett uppdrag från kommunfullmäktiges att en flexibel fältförlagd biståndsbedömning på samtliga härbärgena ska införas.

Bilaga

”Projektrapport flexibel fältförlagd biståndsbedömning för hemlösa som söker akut logi direkt på stadens härbärgen 2004-04-15—2004-09-15”